

Komunikat w sprawie szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego od 2009 roku

I

Komunikat Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 1 września 2008 r. w sprawie szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego od 2009 roku.

Na podstawie:

- § 59 ust. 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (DzU z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zmianami),
- § 6 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 166),
- § 6 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 167),

ogłaszam szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego, dla absolwentów:

1. **ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się**, posiadających **opinię** publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, spełniającej warunki, o których mowa w art. 71b. ust. 3b. ustawy o systemie oświaty.
2. posiadających **orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania**.
3. **chorych lub niesprawnych czasowo**, posiadających **zaświadczenie lekarskie** o stanie zdrowia, wydane przez lekarza.
4. **niepełnosprawnych lub niedostosowanych społecznie**, posiadających **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**.

II

Szczegółowa informacja o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego

1. Dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego może polegać na:
 - A. dostosowaniu arkuszy egzaminacyjnych do rodzaju niepełnosprawności zdających, wymienionych w § 6 ust. 5. i 6. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach oraz w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 166 i 167).
 - B. zastosowaniu szczegółowych kryteriów oceniania arkuszy egzaminacyjnych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka regionalnego – języka kaszubskiego i języka łańcińskiego i kultury antycznej, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.
 - C. korzystaniu w części pisemnej egzaminu maturalnego z komputera lub maszyny do pisania w przypadku gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny arkusza egzaminacyjnego.

- D. wydłużeniu czasu trwania części:
1. ustnej egzaminu do 15 minut,
 2. pisemnej egzaminu do 30 minut za wyjątkiem dostosowanych arkuszy egzaminacyjnych dla osób niesłyszących – poziom podstawowy (język polski, język obcy nowożytny, historia i wos). Część II egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym ma taki sam czas, jak czas przeznaczony na rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, gdyż usunięto zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu.
- E. zapewnieniu w czasie egzaminu obecności specjalisty z zakresu danej niepełnosprawności lub niedostosowania społecznego, w szczególności: tyflop pedagoga, surdopedagoga lub pedagoga resocjalizacji, tłumacza języka migowego oraz nauczyciela wspomagającego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym, niepełnosprawnym lub niedostosowanym społecznie i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.
- F. korzystaniu w czasie egzaminu maturalnego ze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych oraz urządzeń technicznych, sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę lub niepełnosprawność oraz pomocy medycznej.
- G. zwolnieniu z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego oraz w części pisemnej ze sprawdzania rozumienia ze słuchu.
- H. dostosowaniu w **indywidualnych, szczególnie uzasadnionych przypadkach**, w **porozumieniu z komisją okręgową** wydłużenia czasu trwania egzaminu oraz zapewnieniu obecności nauczyciela wspomagającego, który dokładnie rozumie wypowiedź zdającego.
- I. wydłużeniu czasu trwania części pisemnej egzaminu o dodatkowe przerwy, o łącznym czasie do 30 minut.
- W przypadku absolwenta, u którego występują sprzężenia niepełnosprawności lub jeśli niepełnosprawności towarzyszy określona choroba, należy zastosować warunki i formę przeprowadzania egzaminu maturalnego przewidziane dla poszczególnych schorzeń lub niepełnosprawności przy zachowaniu zasady, że wydłużenia czasu nie sumuje się.
2. Rodzaj dostosowania (od A do I) zależy od rodzaju dysfunkcji, potwierdzonej stosownym dokumentem.
- Jeśli uczeń lub absolwent przedłoży:
- I. **opinię** publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, możliwe jest dostosowanie opisane w pkt B. i C. Opinia powinna być wydana nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny, i nie wcześniej niż na 4 lata przed terminem egzaminu maturalnego, tj. dla zdających egzamin w roku szkolnym 2008/2009 opinia powinna być wydana nie wcześniej niż 4 maja 2005 r. i nie później niż 30 września 2008 r.
- II. **orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania**, możliwe jest dostosowanie – D1., D2., E., F., H., I.
- III. **zaświadczenie lekarskie** o stanie zdrowia wydane przez lekarza specjalistę, możliwe jest dostosowanie dla zdających z:
- czasową niepełnosprawnością ruchową kończyn górnych – D2., E., F.
 - czasową niepełnosprawnością ruchową kończyn dolnych – F.
 - zaburzeniami w komunikacji językowej – D1.
 - chorobami przewlekłymi – D1., E., F., I.
- IV. **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**, możliwe jest dostosowanie dla zdających:
- niewidomych i słabo widzących – A., C., D1., D2., E., F.
 - niesłyszących – A., D1., E., F., G., w przypadku arkuszy standardowych – D2.

- słabo słyszących – **D1., F.**
- z niepełnosprawnością ruchową kończyn górnych – **D2., E., F.**
- z niepełnosprawnością ruchową kończyn dolnych – **F.**
- z zaburzeniami psychicznymi i nerwicowymi – **I.**
- zaburzeniami w komunikacji językowej – **D1.**
- z dziecięcym porażeniem mózgowym, spastycznym porażeniem czterokończynowym i znacznie obniżoną sprawnością narządu artykulacyjnego – **D1., D2., E., F., H.**

Dyrektor szkoły – przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego zobowiązany jest do zapoznania uczniów z *Komunikatem w sprawie szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego od 2009 roku* nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym odbywa się egzamin.

3. Uczeń, który zamierza skorzystać z prawa zdawania egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanej, składa **wniosek** o zdawanie egzaminu maturalnego w sposób określony w niniejszym komunikacie (załącznik nr 14 do *Procedur organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego*), dyrektorowi szkoły – przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego wraz z deklaracją przystąpienia do egzaminu maturalnego. Absolwent, jeżeli nie przystępuje do egzaminu maturalnego bezpośrednio po ukończeniu szkoły, składa **wniosek** dyrektorowi szkoły, którą ukończył. W przypadku likwidacji lub przekształcenia szkoły absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, składa **wniosek** dyrektorowi komisji okręgowej.
 - a. Do **wniosku** należy dołączyć opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wydane przez lekarza specjalistę lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie z pkt I.1-4., które potwierdzają dysfunkcję ucznia lub absolwenta.
 - b. **Wniosek** wraz z dokumentem potwierdzającym dysfunkcję uczeń lub absolwent składa nie później niż do 7 lutego roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego z wyjątkiem przypadków losowych.
 - c. Za prawidłowość dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego na podstawie przedstawionej dokumentacji odpowiada dyrektor szkoły – przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego.

Dyrektor szkoły – przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, po stwierdzeniu kompletności dokumentów, ucznia lub absolwenta, o którym mowa w pkt II.3. oraz na podstawie ich analizy może zapewnić jeden lub kilka sposobów dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu.
4. Egzamin maturalny o wydłużonym czasie trwania / o wydłużonym czasie o dodatkowe przerwy / egzamin organizowany z wykorzystaniem urządzeń technicznych / z udziałem nauczyciela wspomagającego powinien być przeprowadzony w oddzielnym pomieszczeniu.
5. Zgodę na przeprowadzenie egzaminu maturalnego w domu zdającego wyraża dyrektor komisji okręgowej na **wniosek** (załącznik nr 17 do *Procedur organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego*) dyrektora szkoły – przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego, który na podstawie dokumentów (wniosku ucznia lub absolwenta oraz orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydane przez lekarza specjalistę lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego), występuje do dyrektora komisji okręgowej o podjęcie stosownej decyzji.
6. Komisja okręgowa ma prawo skontrolować, czy w danej szkole zostały właściwie dostosowane warunki i forma przeprowadzania egzaminu maturalnego.

Na podstawie Komunikatu Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 1 września 2008 r. w sprawie szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego od 2009 roku, opracowany został materiał pomocniczy dla dyrektora szkoły – przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego – *Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych absolwentów lub odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia.*

Materiał pomocniczy
dla dyrektora szkoły – przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego

**Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego
do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych absolwentów lub
odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia**

opracowano na podstawie Komunikatu Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
z dnia 1 września 2008 r. w sprawie szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy
przeprowadzania egzaminu maturalnego od 2009 roku.

Uprawnieni do dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego	Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego ¹	
	<i>Część ustna</i>	<i>Część pisemna</i>
	Dyrektor szkoły na podstawie wniosku i analizy dokumentacji ucznia lub absolwenta może zapewnić na egzaminie (jeden lub kilka sposobów dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu):	
zdający niewidomi na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none">– obecność podczas egzaminu tyflopédagoga*,– odczytanie poleceń i tekstów przez członka zespołu przedmiotowego,– możliwość odtwarzania materiału dźwiękowego zawartego w dostosowanych zestawach egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych,– wydłużenie czasu egzaminu nie więcej niż o 15 minut.	<ul style="list-style-type: none">– obecność w zespole nadzorującym tyflopédagoga*,– arkusze egzaminacyjne dostosowane** w piśmie Braille'a,– arkusz w czarnodruku,– maszynę do pisania pismem Braille'a lub specjalnie dostosowany komputer,– pomoc w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych,– korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego w przypadku, gdy zdający nie opanował pisma Braille'a – egzamin jest rejestrowany na sprzęcie audio (zgodnie ze szczegółową instrukcją), a nauczyciel otrzymuje czarnodruk arkusza,– wydłużenie czasu egzaminu do 30 minut w przypadku każdego arkusza.
zdający słabo widzący na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none">– odczytanie poleceń i tekstów, w razie konieczności, przez członka zespołu przedmiotowego,– wydłużenie czasu egzaminu nie więcej niż o 15 minut.	<ul style="list-style-type: none">– arkusze egzaminacyjne dostosowane ** – czcionka Arial 16 pkt,– korzystanie z przyborów optycznych, z których zdający korzysta na co dzień, odpowiednie oświetlenie stanowiska pracy,– korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego w przypadku, gdy wada wzroku utrudnia lub uniemożliwia czytanie i pisanie – egzamin jest rejestrowany na sprzęcie audio (zgodnie ze szczegółową instrukcją),– wydłużenie czasu egzaminu do 30 minut w przypadku każdego arkusza.

¹ W przypadku absolwenta, u którego występują sprzężenia niepełnosprawności lub jeśli niepełnosprawności towarzyszy określona choroba, należy zastosować warunki i formę przeprowadzania egzaminu maturalnego przewidziane dla poszczególnych schorzeń lub niepełnosprawności przy zachowaniu zasady, że wydłużenia czasu nie sumuje się.

zdający niesłyszący na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none"> – zwolnienie z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, – zdawanie egzaminu z języka polskiego w języku migowym lub przygotowania prezentacji na piśmie w przypadku, kiedy zdający nie zna języka migowego i nie mówi, – obecność podczas egzaminu z języka polskiego surdopedagoga* lub tłumacza języka migowego*, – wydłużenie czasu egzaminu z języka polskiego nie więcej niż o 15 minut. 	<ul style="list-style-type: none"> – obecność w zespole nadzorującym surdopedagoga lub tłumacza języka migowego*, – arkusze egzaminacyjne dostosowane na poziomie podstawowym ** – z języka polskiego, języka obcego nowożytnego, historii i wos-u, – pomoc w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych, – wydłużenie czasu egzaminu do 30 minut w przypadku arkusza standardowego na poziomie podstawowym (z wyjątkiem dostosowanych arkuszy egzaminacyjnych dla osób niesłyszących) i arkusza na poziomie rozszerzonym. Część II egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym ma taki sam czas, jak arkusz standardowy, gdyż usunięto z arkusza zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu.
zdający słabo słyszący na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu, – wydłużenie czasu egzaminu nie więcej niż o 15 minut. 	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu.
zdający z chorobami przewlekłymi na podstawie zaświadczenia lekarskiego	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość wydłużenia czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 15 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby, – możliwość korzystania z leków. 	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość wydłużenia czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 30 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby, – możliwość korzystania z leków.
zdający niepełnosprawni ruchowo w zakresie kończyn górnych na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub czasowo niepełnosprawni na podstawie zaświadczenia lekarza specjalisty	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc w obsłudze sprzętu i środków dydaktycznych w przypadku prezentacji z języka polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – pisanie pracy na komputerze (zgodnie ze szczegółową instrukcją), – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje (zgodnie ze szczegółową instrukcją) dyktowaną wypowiedź zdającego (ręcznie lub na komputerze) przy jednoczesnym zapisie audio w przypadku, gdy zdający nie może pisać sam. Zapis audio stanowi integralną część arkusza egzaminacyjnego, – wydłużenie czasu trwania egzaminu w przypadku każdego arkusza do 30 minut.
zdający niepełnosprawni ruchowo w zakresie kończyn dolnych na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub czasowo niepełnosprawni na podstawie zaświadczenia lekarza specjalisty	<ul style="list-style-type: none"> – miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego, – dostęp do przystosowanych urządzeń sanitarnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego, – dostęp do przystosowanych urządzeń sanitarnych.

<p>zdający z dziecięcym porażeniem mózgowym, spastycznym porażeniem czterokończynowym i znacznie obniżoną sprawnością narządu artykulacyjnego na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dostosowanie w szczególnych uzasadnionych przypadkach w porozumieniu z komisją okręgową wydłużenia czasu trwania egzaminu do tempa pracy zdającego, – możliwość uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego, – nauczyciela wspomagającego, który dokładnie rozumie wypowiedź zdającego, – miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego, – dostęp do przystosowanych urządzeń sanitarnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wydłużenie czasu trwania egzaminu w przypadku każdego arkusza do 30 minut lub dostosowanie w szczególnych uzasadnionych przypadkach w porozumieniu z komisją okręgową wydłużenia czasu trwania egzaminu do tempa pracy zdającego oraz zapewnieniu obecności nauczyciela wspomagającego, który dokładnie rozumie wypowiedź zdającego, – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje (zgodnie ze szczegółową instrukcją) dyktowaną wypowiedź zdającego (ręcznie lub na komputerze), – pisanie pracy na komputerze (zgodnie ze szczegółową instrukcją), – miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego, – dostęp do przystosowanych urządzeń sanitarnych.
<p>zdający z zaburzeniami komunikacji językowej na podstawie zaświadczenia lekarskiego lub , orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego, w przypadku niemożności udzielenia płynnej odpowiedzi, – wydłużenie czasu egzaminu nie więcej niż o 15 minut. <p>W przypadku poważnego zaburzenia mowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostosowanie w szczególnych uzasadnionych przypadkach w porozumieniu z komisją okręgową wydłużenia czasu trwania egzaminu, – przygotowania prezentacji z języka polskiego na piśmie w przypadku, kiedy zdający nie jest w stanie udzielić odpowiedzi. 	
<p>zdający z zaburzeniami psychicznymi i nerwicowymi na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość wydłużenia czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 15 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby. 	<ul style="list-style-type: none"> – wydłużenie czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 30 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.
<p>zdający ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej</p>		<ul style="list-style-type: none"> – pisanie pracy na komputerze lub maszynie do pisania, w przypadku gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny arkusza egzaminacyjnego (zgodnie ze szczegółową instrukcją), – zastosowanie szczegółowych kryteriów oceniania arkuszy egzaminacyjnych, z języka polskiego i języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka regionalnego – języka kaszubskiego i języka łańcińskiego i kultury antycznej, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.

* w czasie egzaminu należy zapewnić obecność specjalisty z zakresu danej niepełnosprawności, w szczególności: tyflopedagoga, surdopedagoga lub tłumacza języka migowego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

- § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 166)
- § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 167)

**** dla absolwentów niewidomych, słabo widzących i niesłyszących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do egzaminu maturalnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.**

- § 6 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 166)
- § 6 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 167)

Uwaga:

1. Egzamin maturalny o wydłużonym czasie trwania oraz egzamin organizowany z wykorzystaniem urządzeń technicznych powinien być przeprowadzany w oddzielnym pomieszczeniu.
2. **Za zgodą dyrektora komisji okręgowej**, w szczególnych przypadkach, egzamin może być przeprowadzony w innym miejscu niż szkoła (np. dom, szpital, sanatorium ...).
3. **W przypadkach indywidualnych i szczególnie uzasadnionych dyrektor szkoły może zwrócić się do dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej o udostępnienie płyty CD z nagraniem arkuszem egzaminacyjnym.**

Zdający niesłyszący i słabo słyszący

Prezentowany poniżej materiał dotyczy klasyfikacji i porządkuje pewne kryteria, głównie w aspekcie edukacyjnym i może być bardzo przydatny w ocenie stopnia dysfunkcji słuchu w kontekście egzaminu maturalnego – taką opinię wyrazili prof. dr hab. Tadeusz Gałkowski z Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr Krystyna Bojanowska kierownik Przychodni Audiologii Dziecięcej Górnośląskiego Centrum Medycznego w Katowicach Ochojcu.

W tabeli zaprezentowano określenia uszkodzeń słuchu zalecane przez Międzynarodowe Biuro Audiofonologii (BIAP)

Ubytek słuchu w decybelach	Uszkodzenie słuchu w stopniu
pow. 20 dB do 40 dB	lekkim
pow. 40 dB do 70 dB	umiarkowanym
pow. 70 dB do 90 dB	znacznym
pow. 90 dB	głębokim

- **Za normę uznaje się wynik do 20 dB.**
- **Głuchotą określamy dwa ostatnie rodzaje uszkodzenia narządu słuchu wymienione w klasyfikacji BIAP.**
Głuchotę definiuje się jako całkowite zniesienie czynności narządu słuchu lub głębokie ich uszkodzenie, które pomimo korekcji przy pomocy aparatów słuchowych utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia orientację w otoczeniu i porozumiewaniu się z osobami słyszącymi.
- **Niedosłuch** definiuje się jako uszkodzenie słuchu, które można skorygować przy pomocy aparatu słuchowego, nie powodujące większych trudności i ograniczeń w orientacji w otoczeniu i porozumiewaniu się z osobami słyszącymi. Są to osoby z lekkim i umiarkowanym uszkodzeniem słuchu.

Klasyfikacji do poszczególnych grup dokonuje się mierząc ubytek słuchu w decybelach, osobno dla każdego ucha, dla częstotliwości 500, 1000 i 2000 Hz, przy czym brak reakcji traktuje się jako 120 dB ubytku. Otrzymane wartości ubytków dodaje się i dzieli przez 3. Jeśli różnica ubytku słuchu w decybelach pomiędzy 500 i 200 Hz przekracza 90, dodaje się również ubytek dla 4000 Hz i wynik dzieli się przez 4. Jeżeli ubytek słuchu dla 4000 jest mniejszy niż dla 2000 Hz, do obliczeń bierze się ubytek dla 4000 Hz zamiast dla 2000 Hz. Do klasyfikacji bierze się mniejszą z otrzymanych liczb, tzn. wynik otrzymany dla lepszego ucha (nie średni).